

Sygn. akt I C 2938/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2017 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Eliza Skotnicka

Protokolant prot. sąd. Magda Biernat

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 listopada 2017 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa Skarbu Państwa – Starosty (...)

przeciwko Gminie K.

o ustalenie

I. oddała powództwo,

II. zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 3600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Strona powodowa Skarb Państwa – Starosta (...) pozwem z dnia 29 grudnia 2016r. domagała się ustalenia, że po stronie powoda nie istnieje w stosunku do strony pozwanej zobowiązanie pieniężne w postaci obowiązku spełnienia świadczenia pieniężnego z tytułu podatku od nieruchomości w łącznej kwocie 22 310,40 zł wyliczonego za okres od 1 lipca 1999 r. do 31 grudnia 2006r. z odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych oraz świadczenia pieniężnego z tytułu podatku rolnego w łącznej kwocie 460,70 zł wyliczonego za okres od 1 marca 2003r. do 30 listopada 2006r. z odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powód z treści doręczonych mu przez administracyjny organ egzekucyjny tytułów wykonawczych (...) – (...) i (...) – (...) dowiedział się, że pozwana ma wobec Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Usługowego (...) Sp. z o.o. z/s w K. wierzytelność pieniężną z tytułu zaległego podatku od nieruchomości i podatku rolnego. Pozwany jako wierzyciel powołując się na treść art. 9 ust 2b, 2f, 2j ustawy z dnia 20 sierpnia 1997r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym bezpodstawnie uznał, że Skarb Państwa – Starosta (...) przyjął z dniem 1 stycznia 2016r. z mocy prawa odpowiedzialność za zobowiązania wskazanej spółki do wysokości nabytego przez ten Skarb Państwa mienia pozostałego po tym przedsiębiorcy. W tym wadliwym, zdaniem powoda, stanie prawnym Naczelnik Urzędu Skarbowego w K. wszczął egzekucję administracyjną w oparciu o złożone mu przez pozwanego tytuły wykonawcze. Zdaniem powoda, aby mówić o przejęciu odpowiedzialności Skarbu Państwa za zobowiązania podmiotów podlegających obowiązkowi wpisu do KRS właściwy miejscowo Starosta reprezentujący Skarb Państwa musi między innymi ustalić składniki mienia, które pozostały po w/w podmiocie, dysponować prawomocnym postanowieniem sądu rejestrowego o wykreśleniu spółki z dniem 1 stycznia 2016r. z zamkniętego rejestru sądowego, a następnie po spełnieniu tych wymogów Starosta powinien wydać decyzję administracyjną o charakterze deklaratoryjnym o nieodpłatnym nabyciu z mocy prawa mienia pozostałego po teź wykreślonej z rejestru spółce.

Strona pozwana Gmina K. wniosła o odrzucenie powództwa, a w razie nieuwzględnienia tego wniosku o oddalenie powództwa. Niezależnie od tego pozwana wniosła o zawieszenie postępowania do czasu rozpoznania przez Skarb

Państwa reprezentowany przez Starostę (...) żądania pozwanej z 18 listopada 2016r. wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji o stwierdzeniu nabycia przez Skarb Państwa na podstawie art. 9 ust 2b ustawy z dnia 20 sierpnia 1997r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. nr 121, poz. 770 ze zm.) prawa własności nieruchomości oznaczonej jako działka zabudowana nr (...) w K., dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą (...), której do 31 grudnia 2015r. właścicielem było Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe (...) Sp. z o.o. w K. wpisane do rejestru handlowego w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Fabrycznej pod nr (...) (...). Zdaniem pozwanej zobowiązania podatkowe nie należą do kategorii spraw wymienionych w art. 2 § 3 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji i nie mogą być dochodzone na drodze sądowej przed sądem powszechnym.

Bezspornym w sprawie było, że Gmina K. w dniu 21 listopada 2016r. wystawiła tytuły wykonawcze nr (...) – (...) oraz nr (...) – 1/67/2016r. przeciwko zobowiązanemu Skarbowi Państwa – Staroście (...), obejmujące obowiązek z tytułu podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego, który powstał u zobowiązanego Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Usługowego (...) Sp. z o.o. w K. (...), w oparciu o art. 9 ust 2b, 2f, 2j ustawy z dnia 20 sierpnia 1997r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. nr 121, poz. 770 ze zm., dalej jako pw.u.k.r.s.). Poza sporem było, że Wójt Gminy K. wnioskiem z dnia 21 listopada 2016r. wniósł do Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. o wszczęcie egzekucji z nieruchomości oznaczonej jako działka nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Sąd ustalił ponadto następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe (...) Sp. z o.o. w odpisie rejestru handlowego dział B nr (...) prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Toruniu Wydział VII Gospodarczy posiadało adres siedziby w Ś., C.. Następnie w roku 1996 Spółka zmieniła siedzibę na P., ul. (...). Postanowieniem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 15 grudnia 1998r. zarządzone wykreślenie tej spółki z rejestru handlowego dział B nr (...) w związku wpisaniem jej przez Sąd Rejonowy w Wałbrzychu do rejestru handlowego dział B nr (...). W aktualnym odpisie rejestru handlowego dział B nr (...) prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej IX Wydział Gospodarczy we (...) Sp. z o.o. posiada siedzibę w K..

Spółka pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. nie została ujawniona w KRS. Ostatnia aktywność spółki w rejestrze to wniosek z dnia 26 marca 1999r. o wpis zmiany przedmiotu działalności spółki. Rejestr handlowy zastał zamknięty w dniu 1 stycznia 2001r., a w nowym rejestrze KRS podmiot ten nie został ujawniony. Wobec treści art. 9a pw.u.k.r.s. podmiot ten utracił osobowość prawną na mocy tego przepisu z dniem 1 stycznia 2016r. W związku z tym brak było podstaw do podejmowania przez sąd rejestrowy dalszych działań zmierzających do zakończenia bytu prawnego tej spółki i wykreślenia z rejestru handlowego.

Gmina K. pismem z dnia 18 listopada 2016r. wezwała Skarb Państwa – Starostę (...) do wszczęcia postępowania na podstawie art. 9 ust. 2i pw.u.k.r.s. w sprawie wydania decyzji o stwierdzeniu nabycia przez Skarb Państwa między innymi własności nieruchomości objętej księgą wieczystą (...), której właścicielem było Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K..

Starosta (...) pismem z dnia 8 grudnia 2016r. skierowanym do Gminy K. poinformował, że w dniu 6 grudnia 2016r. otrzymał wytyczne Wojewody (...) w sprawie stosowania przepisów ustawy z dnia 20 sierpnia 1997r. przepisy wprowadzającego ustawę o krajowym Rejestrze Sądowym i zgodnie z tymi wytycznymi wystąpił do właściwych Sądów o udzielenie informacji dotyczących między innymi spółki (...) SP. z o.o. z/s w K..

W księdze wieczystej (...) obejmującej zabudowaną działkę nr (...) o powierzchni 0,6900 ha, jako właściciel figuruje Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe (...) Sp. z o.o.

Starosta (...) decyzją z dnia 6 lipca 2017r. wydana w sprawie Nr (...) stwierdził nabycie z dniem 1 stycznia 2016r. przez Skarb Państwa reprezentowany przez Starostę (...) nieodpłatnie z mocy prawa mienia pozostałego po przedsiębiorcy o firmie Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe (...) Sp. z o.o. z ostatnią siedzibą w P. przy ul. (...), uznanego za

wykreślony z rejestru sądowego (zamkniętego) prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej IX Wydział Gospodarczy we W. o numerze (...) (...) : prawo własności nieruchomości zabudowanej poł. w Gminie K., K. (...), oznaczonej geodezyjnie jako działka nr (...) o pow. 0,69 ha obręb K., dla której Sąd rejonowy w kłodzku prowadzi księgę wieczystą (...).

Dowód:

- pismo Sądu Rejonowego dla Wrocławia Fabrycznej z dnia 29 kwietnia 2016r. k. 27
- pismo Gminy K. z dnia 18 listopada 2016r. k. 25 – 26;
- pismo Starosty (...) z dnia 8 grudnia 2016r. k. 28;
- odpis aktualny z rejestru handlowego k. 58;
- wytyczne Wojewody (...) k. 66 – 68;
- wydruk księgi wieczystej (...) k.31 – 49;
- decyzja Starosty (...) k. 80 – 81.

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Okoliczności faktyczne sprawy były między stronami bezsporne. Spór koncentrował się wokół oceny prawnej, w szczególności ustalenia, czy w oparciu o ustawę z dnia 20 sierpnia 1997r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym strona powodowa nabyła z mocy prawa mienie, w tym prawo własności nieruchomości, a przede wszystkim czy przejęła zobowiązania Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Usługowego (...) Sp. z o.o. Strona powodowa kwestionowała bowiem zasadność obciążenia jej zobowiązaniami podatkowymi dotyczącymi nieruchomości stanowiących własność tego przedsiębiorcy.

Odnosząc się do zarzutu niedopuszczalności drogi sądowej, Sąd uznał, że wniosek o odrzucenie pozwu nie podlegał uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 1 k.p.c., kodeks postępowania cywilnego normuje postępowanie sądowe w sprawach ze stosunków z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa pracy, jak również w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz w innych sprawach, do których przepisy tego kodeksu stosuje się z mocy ustaw szczególnych. Sprawy te są sprawami cywilnymi, do rozpoznania których powołane są sądy powszechne oraz Sąd Najwyższy, chyba że przepisy szczególne przekazują je do właściwości sądów szczególnych lub innych organów (art. 2 § 1 i 3 k.p.c.). W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, ocena sprawy na tle art. 1 k.p.c., zależy od przedmiotu sprawy, czyli od przedstawionego pod osąd roszczenia, i przytoczonego przez powoda stanu faktycznego. Te dwa elementy konkretyzują stosunek prawny zachodzący między stronami, przez co kształtują charakter sprawy i nadają jej - lub odejmują - przymioty sprawy cywilnej. Dopuszczalność drogi sądowej zależy przy tym od stanu faktycznego, na którym powód w pozwie opiera swoje roszczenie, nie zaś od wykazania istnienia roszczenia. Wystarczy zatem twierdzenie strony o istnieniu roszczenia, natomiast jego zasadność może podlegać ocenie dopiero po przeprowadzeniu postępowania cywilnego (zob. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 1992 r., III CZP 138/91, OSNCP 1992, nr 7-8, poz. 128 i z dnia 3 września 1993 r., III CZP 108/93, OSNCP 1994, nr 5, poz. 96 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1998 r., I CKN 1000/97, OSNC 1999, nr 1, poz. 6, z dnia 3 czerwca 1998 r., I CKN 1078/97, OSNC 1999, nr 2, poz. 28, z dnia 10 marca 1999 r., II CKN 340/98, OSNC 1999, nr 9, poz. 161, z dnia 22 sierpnia 2000 r., IV CKN 1188/00, OSNC 2001, nr 1, poz. 20, z dnia 6 maja 2003 r., V CK 435/02, z dnia 14 września 2004 r., III CK 566/03, z dnia 22 sierpnia 2007 r., III CZP 76/07, i z dnia 4 grudnia 2009 r., III CSK 75/09). Wykładnia art. 1 i 2 k.p.c. powinna pozostawać w zgodzie z przepisami art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 177

Konstytucji RP, które gwarantują każdemu prawo do sądu, stwarzając domniemanie kompetencji sądu powszechnego we wszystkich sprawach, z wyjątkiem spraw ustawowo zastrzeżonych dla właściwości innych sądów. Pojęcie sprawy cywilnej powinno być więc rozumiane szeroko i w żadnym wypadku nie może być uzależnione od oceny zasadności roszczenia, ponieważ ocena taka wykracza poza problematykę procesową (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2000 r., SK 12/99, OTK 2000, nr 5, poz. 143, uchwały Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 1997 r., III CZP 59/97, z dnia 16 maja 2007 r., III CZP 35/07, OSNC 2008, nr 7-8, poz. 72 i z dnia 6 czerwca 2012 r., III CZP 24/12, OSNC 2013, nr 1, poz. 5, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2004 r., IV CK 113/03, oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1998 r., I CKN 1000/97, z dnia 10 marca 1999 r., II CKN 340/98, z dnia 6 maja 2003 r., V CK 435/02, z dnia 14 września 2004 r., III CK 566/03 i z dnia 21 marca 2013 r., III CZP 9/13, OSNC-ZD 2014, nr A, poz. 12).

Strona powodowa, występując z żądaniem ustalenia nieistnienia zobowiązania podatkowego powołała się na art. 189 k.p.c. i twierdziła, że pozwana niezasadnie i przedwcześnie wystawiła przeciwko powódce tytuły wykonawcze i na ich podstawie wszczęła administracyjne postępowanie egzekucyjne. W ocenie Sądu ustalenie, czy zobowiązania podatkowe przedsiębiorcy o firmie Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe (...) Sp. z o.o. przeszły na stronę powodową, zwłaszcza w sytuacji, gdy do czasu wytoczenia niniejszego postępowania nie została wydana deklaratoryjna decyzja o stwierdzeniu nabycia przez Skarb Państwa – Starostę (...) mienia pozostawionego przez tego przedsiębiorcę, podlegało rozpoznaniu przez sąd powszechny. Z tego też względu zarzut niedopuszczalności drogi sądowej był nieuzasadniony.

Dokonując merytorycznego rozpoznania sprawy podkreślić należało, że strona powodowa wystąpiła z pozwem w niniejszej sprawie w toku postępowania zainicjowanego żądaniem strony pozwanej z 18 listopada 2016r. o wszczęcie postępowania w sprawie wydania decyzji o stwierdzeniu nabycia przez Skarb Państwa na podstawie art. 9 ust 2b ustawy z dnia 20 sierpnia 1997r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym prawa własności nieruchomości oznaczonej jako działka zabudowana nr (...) w K., dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą (...), której do 31 grudnia 2015r. właścicielem było Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe (...) Sp. z o.o. w K. wpisane do rejestru handlowego w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Fabrycznej pod nr (...) (...).

Zgodnie bowiem z art. 9 ust. 2 a pr.w.k.r.s podmioty podlegające obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego zgodnie z przepisami ustawy, które były wpisane do rejestru sądowego na podstawie przepisów obowiązujących do dnia wejścia w życie tej ustawy i które do dnia 31 grudnia 2015 r. nie złożyły wniosku o wpis do rejestru, uznaje się za wykreślone z rejestru z dniem 1 stycznia 2016 r. Według zaś art. 9 ust. 2 b i 2c tej ustawy z dniem 1 stycznia 2016 r. Skarb Państwa nabywa nieodpłatnie z mocy prawa mienie podmiotów, o których mowa w ust. 2a. Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność **z nabytego mienia** za zobowiązania podmiotów, o których mowa w ust. 2a. Prawa wspólników, członków spółdzielni i innych osób uprawnionych do udziału w majątku likwidacyjnym wygasają z chwilą wykreślenia podmiotu z rejestru. Roszczenia wierzycieli podmiotów, o których mowa w ust. 2a, wygasają, jeżeli nie będą dochodzone przeciwko Skarbowi Państwa w terminie roku od chwili nabycia mienia przez Skarb Państwa. Jeżeli przed nabyciem mienia przez Skarb Państwa wierzyciel uzyskał tytuł egzekucyjny przeciwko podmiotowi, o którym mowa w ust. 2a, roszczenie stwierdzone w tym tytule wygasa, w przypadku gdy wierzyciel nie złoży wniosku o wszczęcie egzekucji w terminie roku od chwili nabycia mienia przez Skarb Państwa. Według art. 9 ust. 2f cyt. ustawy wierzyciel, któremu przysługuje należność podlegająca egzekucji administracyjnej, w tym Skarb Państwa, wystawia tytuł wykonawczy przeciwko Skarbowi Państwa. Jeżeli tytuł wykonawczy został wystawiony przeciwko podmiotowi, o którym mowa w ust. 2a, wierzyciel wystawia nowy tytuł wykonawczy przeciwko Skarbowi Państwa i kieruje go do organu egzekucyjnego **bez potrzeby dołączania dokumentu wykazującego przejście dochodzonego obowiązku na następcę prawnego**. Tytuł wykonawczy wystawiony przeciwko Skarbowi Państwa stanowi podstawę do kontynuowania postępowania egzekucyjnego wszczętego wobec podmiotu, o którym mowa w ust. 2a, a dokonane czynności egzekucyjne pozostają w mocy.

Zgodnie zaś z art. 9 ust. 2i oraz 2j ustawy nabycie przez Skarb Państwa zgodnie z ust. 2b własności nieruchomości albo użytkowania wieczystego stwierdza, w drodze decyzji, starosta właściwy **ze względu na miejsce położenia nieruchomości**. W postępowaniach dotyczących mienia i zobowiązań, o których mowa w ust. 2b, oraz w

innych sprawach dotyczących gospodarowania tym mieniem Skarb Państwa jest reprezentowany przez starostę, wykonującego zadania z zakresu administracji rządowej, właściwego ze względu na ostatnią siedzibę podmiotu, o którym mowa w ust. 2a.

Analiza powołanych przepisów jednoznacznie wskazuje, że strona pozwana prawidłowo wystawiła przeciwko powodowi tytuły wykonawcze, aby zapobiec ryzyku upływu terminu prekluzyjnego określonego w art. 9 ust. 2c ustawy, skutkującego wygaśnięciem roszczenia. Działanie strony pozwanej było prawidłowe i słuszne w świetle art. 9 ust. 2f tej ustawy. Kwestia późniejszego (w toku niniejszego postępowania) wydania przez stronę powodową decyzji stwierdzającej nabycie z mocy prawa mienia pozostawionego przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe (...) Sp. z o.o. w K., nie miało żadnego wpływu na zasadność wystawienia administracyjnych tytułów wykonawczych i wskazania w nich powoda jako podmiotu zobowiązanego. Zgodnie bowiem z powołanym wyżej przepisem art. 9 ust. 2f ustawy wszczęcie przeciwko Skarbowi Państwa postępowania administracyjnego nie wymagało dołączenia dokumentu potwierdzającego przejście dochodzonego obowiązku na następcę prawnego.

Jednocześnie podkreślić należy, że roszczenia i wnioski powoda zgłoszone w piśmie z dnia 3 października 2017r., zmierzające do oceny prawidłowości wystawionych tytułów wykonawczych nie mogły zostać uwzględnione. Nie jest bowiem dopuszczalne, aby Sądy powszechne kontrolowały prawidłowość postępowania administracyjnego w zakresie wystawiania egzekucyjnych tytułów wykonawczych. Z tego też względu wnioski dowodowe powoda zmierzające do kwestionowania prawidłowości wystawionych przez stronę pozwaną tytułów wykonawczych podlegały oddaleniu, w tym wniosek o powołanie biegłego sądowego z zakresu szacowania wartości nieruchomości, na okoliczność ustalenia wartości nieruchomości, którą strona powodowa nabyła z mocy prawa przejmując mienie pozostawione przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe (...) Sp. z o.o. z/s w K.. Okoliczności, na potwierdzenie których powód zgłaszał powyższe wnioski dowodowe nie miał żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. W świetle ustaleń faktycznych nie ulegało wątpliwości, że strona powodowa ponosi odpowiedzialność **z nabytego prawa własności nieruchomości** objętej księgą wieczystą (...) za zobowiązania podatkowe Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Usługowego (...) Sp. z o.o. z/s w K.. Wbrew obawom pełnomocnika strony powodowej powołany wyżej przepis art. 9 ust. 2b p.w.u.k.r.s. jednoznacznie wskazuje, że dłużnik odpowiada za przejęte zobowiązania z nabytego mienia, a zatem cum viribus patrimonii, a nie jak wskazuje pełnomocnik powoda całym swoim majątkiem do wartości nabytego mienia, czyli pro viribus patrimonii.

Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił powództwo i obciążył powoda w myśl zasady wyrażonej w art. 98 k.p.c. kosztami postępowania poniesionymi przez stronę pozwaną, na które składało się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 3600,- zł.